

MA1101, ØVING 1, LØSNING

①

Veiledning Uke 35, 25/8 - 29/8 2014

1.1 Oppg. 2, s. 32

Vi skal bevise at

$$11 \cdot 17 \cdot 19 \neq 81 \cdot 43$$

uten å regne ut de to sidene.

$11 \cdot 17 \cdot 19$ er faktorisert i primtall.

Vi observerer at 43 også er et primtall siden det åpenbart ikke er delbart med 2, 3, 5. (Flere primfaktorer kan utelukkes siden $7^2 = 49 > 43$, m.a.o. $7 > \sqrt{43}$. TENK OVER DETTE!)

Fløyreside har dermed primtallsfaktoriseringen:
 $3^4 \cdot 43$.

Ut 1.1.1 ARITMETIKKENS FUNDAMENTALTEOREM

følger det dermed at $11 \cdot 17 \cdot 19 \neq 81 \cdot 43$

Oppg. 6, s. 32

$$(a) \sum_{k=0}^9 (2k+3) = 3 + 5 + 7 + 9 + 11 + 13 + 15 + 17 + 19$$
$$= \sum_{m=1}^9 (2m+1)$$

$$(b) \sum_{m=-2}^4 (m+2) 3^m = 0 \cdot 3^{-2} + 1 \cdot 3^{-1} + 2 \cdot 3^0 + 3 \cdot 3^1 + 4 \cdot 3^2$$
$$+ 5 \cdot 3^3 + 6 \cdot 3^4$$
$$= \sum_{k=0}^6 k \cdot 3^{k-2}$$

$$(c) \sum_{m=0}^{10} x^m y^{1-m} = x^0 y^1 + x^1 y^0 + x^2 y^{-1} + x^3 y^{-2} + \dots$$
$$+ x^9 y^{-8} + x^{10} y^{-9}$$
$$= \sum_{m=1}^{11} x^{m-1} y^{2-m}$$

(Øving 1, H2014)

1.2 Oppg 1, s. 38

Viser ved m induksjon at:

$$\textcircled{*} \sum_{i=1}^m i = \frac{1}{2} m(m+1)$$

P_n er her $\textcircled{*}$.

P_1 holder: $1 = \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot 2$.

Antar at P_k holder:

$$\sum_{i=1}^k i = \frac{1}{2} k(k+1) \quad (P_k \text{ benyttes})$$

Vi har da:

$$\sum_{i=1}^{k+1} i = \sum_{i=1}^k i + (k+1) \stackrel{\downarrow}{=} \frac{1}{2} k(k+1) + (k+1)$$

$$= \frac{1}{2} k(k+1) + \frac{1}{2} \cdot 2(k+1)$$

$= \frac{1}{2} (k+1) (k+2)$. Altså holder P_{k+1} , og P_n er sann.

Oppg 14, s. 39

Vi oppfatter oppskriften s.a. det blir en ny sirkel for hver rekke.

(a) Etter det i -te laget ovenfra legges det til $i+1$ nye sirkler. Totalt har vi da:

$$1+2+3+\dots+n \text{ sirkler i det } n\text{-te laget}$$

Fra oppg. 1, s. 38 vet vi: $1+2+3+\dots+n = \frac{1}{2} n(n+1)$

(b) Skal vise at det totale antall

bokser i de n øverste lagene er $\frac{1}{6} n(n+1)(n+2)$

Vi fører induksjonsbevis for dette med

$$P_n: \sum_{i=1}^n \frac{i(i+1)}{2} = \frac{n(n+1)(n+2)}{6}$$

P_1 er opplagt riktig. Vi har videre:

$$P_k \Rightarrow P_{k+1}: \sum_{i=1}^{k+1} \frac{i(i+1)}{2} = \sum_{i=1}^k \frac{i(i+1)}{2} + \frac{(k+1)(k+2)}{2}$$

$$\stackrel{P_k \text{ sann}}{\Downarrow} = \frac{k(k+1)(k+2)}{6} + \frac{(k+1)(k+2)}{2} = \frac{(k+1)(k+2)(k+3)}{6}$$

Altså holder P_n for alle n .

(Øving 1, H2014)

1.5 Oppg. 1, s. 63

(a) Vi skal utføre polynom-divisjon

$P(x) : Q(x)$ må

$P(x) = 3x^3 + 2x^2 + 5x - 4$; $Q(x) = x - 3$.

$(3x^3 + 2x^2 + 5x - 4) : (x - 3) = 3x^2 + 11x + 38$
 $- (3x^3 - 9x^2)$

$\underline{11x^2 + 5x - 4}$
 $- (11x^2 - 33x)$
 $\underline{38x - 4}$
 $- (38x - 114)$
 $\underline{110}$

KONTROLL:
 $(3x^2 + 11x + 38 + \frac{110}{x-3})(x-3)$
 $= 3x^3 + 11x^2 + 38x$
 $- 9x^2 - 33x - 114 + 110$
 $= \underline{3x^3 + 2x^2 + 5x - 4}$
 som stemmer!

$\frac{P(x)}{Q(x)} \equiv 3x^2 + 11x + 38 + \frac{110}{x-3}$

(b) $P(x) = x^4 - 3x^3 + 2x^2 + 3x - 2$; $Q(x) = x^2 + 2x - 1$

$(x^4 - 3x^3 + 2x^2 + 3x - 2) : (x^2 + 2x - 1) = x^2 - 5x + 13$
 $- (x^4 + 2x^3 - x^2)$

$\underline{-5x^3 + 3x^2 + 3x - 2}$
 $- (-5x^3 - 10x^2 + 5x)$
 $\underline{13x^2 - 2x - 2}$
 $- (13x^2 + 26x - 13)$
 $\underline{-28x + 11}$

$\frac{P(x)}{Q(x)} \equiv x^2 - 5x + 13 + \frac{-28x + 11}{x^2 + 2x - 1}$
KONTROLL:
 $(x^2 - 5x + 13 + \frac{-28x + 11}{x^2 + 2x - 1})(x^2 + 2x - 1)$
 $= (x^4 - 5x^3 + 13x^2$
 $+ 2x^3 - 10x^2 + 26x$
 $- x^2 + 5x - 13)$
 $- 28x + 11$
 $\underline{x^4 - 3x^3 + 2x^2 + 3x - 2}$
 Stemmer!

Oppg. 3, s. 63

Vi skal vise at $x=1$ er rot i ligningen:

$x^3 + 4x^2 + x - 6 = 0$

$x=1$

gir:

$1^3 + 4 \cdot 1^2 + 1 - 6 = 1 + 4 + 1 - 6 = 0$

(Øving 1, H2014)

Vi skal finne (mulige) andre røtter.

$$(x^3 + 4x^2 + x - 6) : (x - 1) = x^2 + 5x + 6$$

$$-(x^3 - x^2)$$

$$5x^2 + x - 6$$

$$-(5x^2 - 5x)$$

$$6x - 6$$

$$\underline{6x - 6}$$

$$0$$

Altså har vi:

$$x^3 + 4x^2 + x - 6 = (x - 1) \cdot (x^2 + 5x + 6)$$

Vi må bestemme røttene i:

$$x^2 + 5x + 6 = 0$$

Formelen gir:

$$x = \frac{1}{2} [-5 \pm \sqrt{25 - 4 \cdot 1 \cdot 6}] = \frac{1}{2} [-5 \pm 1] = \begin{cases} -3 \\ -2 \end{cases}$$

Røttene til ligningen:

$$x^3 + 4x^2 + x - 6 = 0$$

er derfor: $x_1 = 1, x_2 = -3, x_3 = -2.$